

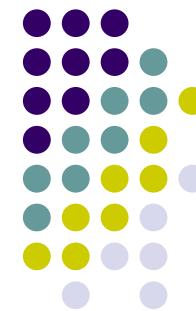
2.

ČNB

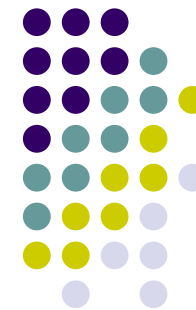
a její role

v platebním styku

Česká národní banka

Základní charakteristika ČNB

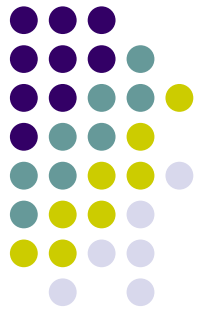

- Právní forma: osoba veřejného práva sui generis
- Vznik: ze zákona, k 1.1.1993, rozdělením SBČS
- Ústřední banka České republiky
- Od 1.4.2006 **orgán sjednoceného dohledu** nad **finančním trhem** s kompetencemi správního úřadu (viz zákon č. 57/2006 Sb.)
- Sídlo: Praha
- Pobočky: 7 (v Praze, Ústí nad Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně a Ostravě)

Postavení ČNB

- Centrální banka je:
  - **ústřední bankou České republiky;**
  - právníckou osobou, která má postavení veřejnoprávního subjektu (veřejnoprávní korporace);
  - součástí **Evropského systému ústředních bank** (http://www.cnb.cz/cs/mezinarodni_vztahy/ecb_escb/http://www.ecb.int/home/html/index.en.html);
  - **správcem měny a výlučnou emisní institucí;**
  - **bankou bank v její působnosti;**
  - **správcem účtů státu** (např. FÚ), kód banky **0710**;
  - správcem měnové rezervy v devizových prostředcích a ve zlatě;

Postavení ČNB - pokračování

- provozovatelem systémů pro mezibankovní platební styk;
- subjektem plnícím funkci registru bank, zastoupení zahraničních bank a finančních institucí vykonávajících bankovní činnosti na území České republiky;
- koordinátorem rozvoje bankovního informačního systému a
- subjektem, kterému jsou zákonem svěřeny kompetence správního úřadu (obdobně jako ústřední správní úřady je ČNB oprávněna vydávat sekundární normativní právní akty a metodické pokyny heteronomní povahy).

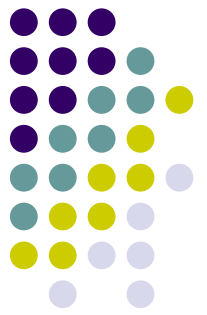
Cíl ČNB

- **Hlavní cíl:**

péče o cenovou stabilitu - podle článku 98 Ústavy ČR a zákona č.6/1993 Sb., o ČNB, ve znění pozdějších předpisů

- Jak ČNB tento cíl naplňuje?

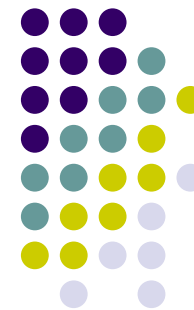
- Dosažení a udržení cenové stability, tj. **vytváření nízkoinflačního prostředí v ekonomice** ► vytváření podmínek pro udržitelný hospodářský růst
- ČNB ze zákona **podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády** (vedlejší cíl), pokud není v rozporu s cílem hlavním
- **Nezávislost** je předpokladem účinnosti měnových nástrojů vedoucích k cenové stabilitě.

Role ČNB v platebním styku

- určuje měnovou politiku;
- vydává bankovky a mince;
- řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, pečuje o jejich plynulost a podílí se na zajištění bezpečnosti, spolehlivosti a efektivnosti platebních systémů a na jejich dalším rozvoji;
- vykonává **bankovní dohled** nad činností bank, poboček zahraničních bank a konsolidačních celků, jejichž součástí je banka se sídlem v České republice, a pečuje o bezpečné fungování a účelný rozvoj bankovního systému v České republice.

Role komerčních (obchodních) bank

- finanční zprostředkování (obchody s penězi na finančním trhu);
- **realizace platebního styku** (s výnosy zejména ve formě „**poplatků**“ a provizí za bankou provedené služby v oblasti platebního styku);
- emise bezhotovostních peněz (jedná se o funkci bankovního sektoru jako celku, základ emise bezhotovostních peněz spočívá v procesu multiplikace bankovních depozit)